

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

16. srpnja 2015.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Hitni prethodni postupak – Povelja Europske unije o temeljnim pravima – Članak 6. – Pravo na slobodu i sigurnost – Policijska i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Europski uhidbeni nalog – Obveza izvršenja europskog uhidbenog naloga – Članak 12. – Zadržavanje tražene osobe – Članak 15. – Odluka o predaji – Članak 17. – Rokovi i postupci za donošenje odluke o izvršenju – Posljedice prekoračenja rokova“

U predmetu C-237/15 PPU,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio High Court (Irska), odlukom od 19. svibnja 2015., koju je Sud zaprimio 22. svibnja 2015., u postupku

Minister for Justice and Equality

protiv

Francisa Lanigana,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: V. Skouris, predsjednik, K. Lenaerts, potpredsjednik, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen (izvjestitelj), A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, C. Vajda, S. Rodin i K. Jürimäe, predsjednici vijeća, J. Malenovský, E. Levits, M. Safjan, A. Prechal i J. L. da Cruz Vilaça, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Cruz Villalón,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 1. srpnja 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za F. Lanigana, K. Kelly, *BL*, M. Forde, *SC*, i P. O'Donovan, *solicitor*,
- za Irsku, E. Creedon, u svojstvu agenta, uz asistenciju R. Barron, *SC*, T. McGillicuddy, *BL*, i H. Dockry, *solicitor*,
- za njemačku vladu, T. Henze i J. Kemper, u svojstvu agenata,
- za španjolsku vladu, A. Rubio González, u svojstvu agenta,
- za francusku vladu, F.-X. Bréchet, u svojstvu agenta,

* Jezik postupka: engleski

— za nizozemsku vladu, J. Langer, u svojstvu agenta,
— za vladu Ujedinjene Kraljevine, V. Kaye, u svojstvu agenta, uz asistenciju J. Holmes, *barrister*,
— za Europsku komisiju, R. Troosters i W. Bogensberger, u svojstvu agenata,
saslušavši nezavisnog odvjetnika,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članaka 15. i 17. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL L 81, str. 24., SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.; u daljnjem tekstu: Okvirna odluka).
- 2 Zahtjev je postavljen u okviru izvršenja u Irskoj europskog uhidbenog naloga kojeg je 17. prosinca 2012. izdao Magistrates' Courts in Dungannon (Ujedinjena Kraljevina) protiv F. Lanigana.

Pravni okvir

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

- 3 Članak 5. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP), naslovljen „Pravo na slobodu i sigurnost“, određuje:

„1. Svatko ima pravo na slobodu i na osobnu sigurnost. Nitko se ne smije lišiti slobode, osim u sljedećim slučajevima i u postupku propisanom zakonom:

[...]

- f) ako se radi o zakonitom uhićenju ili pritvoru neke osobe kako bi je se spriječilo da neovlašteno uđe u zemlju ili osobe protiv koje je u tijeku postupak protjerivanja ili izručenja.

[...]

4. Svatko tko je lišen slobode uhićenjem ili pritvaranjem ima pravo pokrenuti sudski postupak u kojem će se brzo odlučiti o zakonitosti njegova pritvaranja ili o njegovu puštanju na slobodu ako je pritvaranje bilo nezakonito.

[...]“

Pravo Unije

4 Uvodne izjave 5. i 7. Okvirne odluke glase:

„(5) Cilj koji si je postavila Unija, da postane područje slobode, sigurnosti i pravde, vodi prema ukidanju izručenja između država članica i njegovu zamjenjivanju sustavom predaje osoba između pravosudnih tijela. Nadalje, uvođenje novog pojednostavljenog sustava predaje osuđenih ili osumnjičenih osoba u svrhe izvršenja kaznenih presuda ili kaznenog progona omogućuje ukidanje zadržavanja i opasnosti od kašnjenja koji postoje kod sadašnjih postupaka izručivanja. Tradicionalni odnosi suradnje koji su do sada prevladavali između država članica trebali bi biti zamijenjeni sustavom slobodnog protoka sudskih odluka u kaznenim stvarima, kako prije, tako i poslije donošenja pravomoćnih odluka, u području slobode, sigurnosti i pravde.

[...]

(7) Budući da cilj ukidanja sustava multilateralnog izručivanja osoba, utemeljenog na Europskoj konvenciji o izručenju od 13. prosinca 1957., ne može biti dostatno postignut pojedinačnim djelovanjem država članica nego ga je, zbog njegovih učinaka i dosega, lakše ostvariti na razini Unije, Vijeće može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 2. [UEU-a] i članka 5. [UEZ-a]. U skladu s načelom proporcionalnosti, utvrđenom u spomenutom članku, ova Okvirna odluka ne prelazi ono što je nužno za postizanje tog cilja.“

5 Članak 1. Okvirne odluke, naslovljen „Definicija europskog uhiđenog naloga i obveza njegova izvršenja“, određuje:

„1. Europski uhiđbeni nalog je sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.

2. Države članice izvršavaju svaki europski uhiđbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama ove Okvirne odluke.

3. Ova Okvirna odluka ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji.“

6 Članci 2., 4. i 4.a Okvirne odluke utvrđuju razloge za obvezno i za moguće neizvršenje europskog uhiđenog naloga.

7 Članak 12. Okvirne odluke, naslovljen „Zadržavanje osobe“, glasi:

„Ako je osoba uhićena na temelju europskog uhiđenog naloga, pravosudno tijelo izvršenja odlučuje hoće li zadržati traženu osobu, u skladu s pravom države članice izvršenja. Uhićena osoba u svakom trenutku može biti privremeno puštena na slobodu u skladu s domaćim pravom države članice izvršenja, pod uvjetom da nadležno tijelo te države članice poduzme sve mjere koje smatra nužnima kako bi spriječilo njezin bijeg.“

8 Članak 15. stavak 1. Okvirne odluke predviđa da „[p]ravosudno tijelo izvršenja odlučuje, u rokovima i pod uvjetima utvrđenima ovom Okvirnom odlukom, treba li osoba biti predana“.

9 U članku 17. Okvirne odluke navodi se:

„1. Europski uhiđbeni nalog obrađuje se i izvršava kao žurni predmet.

2. U slučajevima u kojima tražena osoba pristaje na vlastitu predaju, pravomoćna odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga trebala bi biti donesena u roku od 10 dana nakon njezina pristanka.
3. U ostalim slučajevima, pravomoćna odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga trebala bi biti donesena u roku od 60 dana od uhićenja tražene osobe.
4. Ako, u posebnim slučajevima, europski uhidbeni nalog ne može biti izvršen u rokovima iz stavaka 2. ili 3., pravosudno tijelo izvršenja o tome odmah obavještava pravosudno tijelo koje je izdalo uhidbeni nalog, navodeći razloge kašnjenja. U tome slučaju, rok može biti produljen za dodatnih 30 dana.
5. Sve dok pravosudno tijelo izvršenja ne donese konačnu odluku o europskom uhidbenom nalogu, ono osigurava ispunjavanje materijalnih preduvjeta potrebnih za učinkovitu predaju tražene osobe.

[...]

7. Ako, u posebnim okolnostima, država članica ne može poštovati rokove iz ovog članka, ona o tome obavještava Eurojust, navodeći razloge za kašnjenje. Osim toga, država članica prema kojoj druga država članica opetovano kasni pri izvršenju europskih uhidbenih naloga, o tome obavještava Vijeće kako bi se provedba ove Okvirne odluke ocijenila na razini država članica.“

10 Članak 23. Okvirne odluke predviđa:

- „1. Tražena se osoba predaje što je moguće ranije, na datum koji dogovaraju oba tijela o kojima je riječ.
2. Osoba se predaje najkasnije deset dana nakon donošenja pravomoćne odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga.
3. Ako je predaja tražene osobe u roku predviđenom u stavku 2. spriječena okolnostima na koje ne može utjecati nijedna od država članica, pravosudno tijelo izvršenja i pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog odmah međusobno stupaju u kontakt i dogovaraju novi datum za predaju. U tom slučaju, predaja se obavlja u roku od deset dana nakon dogovorenog novog datuma.
4. Predaja može biti odgođena, u izuzetnim okolnostima, zbog ozbiljnih humanitarnih razloga, npr. ako postoji osnovani razlog za uvjerenje da bi se time ugrozilo zdravlje ili život tražene osobe. Izvršenje europskog uhidbenog naloga obavlja se odmah po nestanku tih razloga. Pravosudno tijelo izvršenja odmah obavještava pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog i dogovara novi datum predaje. U tom slučaju, predaja se obavlja u roku od deset dana nakon dogovorenog novog datuma.
5. Po isteku rokova iz stavaka 2. i 4., osoba se pušta na slobodu ako se još nalazi u pritvoru.“

11 Članak 26. stavak 1. Okvirne odluke određuje:

„Država članica koja izdaje uhidbeni nalog oduzima ukupno vrijeme zadržavanja na temelju izvršenja europskog uhidbenog naloga od ukupnog vremena oduzimanja slobode koje mora biti izvršeno u državi članici koja izdaje uhidbeni nalog na temelju zatvorske kazne ili mjere oduzimanja slobode.“

Irsko pravo

- 12 Odjeljak 13. pododjeljak 5. Zakona o europskom uhidbenom nalogu iz 2003. (European Arrest Warrant Act 2003) određuje:

„Osoba uhićena na temelju europskog uhidbenog naloga dovodi se što je prije moguće pred High Court koji, ako utvrdi da je riječ o osobi za koju je izdan europski uhidbeni nalog:

- (a) zadržava tu osobu u pritvoru ili nalaže njezino puštanje na slobodu uz jamčevinu (a u tu svrhu High Court raspolaže istim ovlastima zadržavanja kao i u slučaju kada bi pred njega bila dovedena osoba optužena za kazneno djelo),
- (b) utvrđuje datum u svrhe odjeljka 16. (koji mora biti u okviru 21 dana od datuma uhićenja te osobe) [...]“

- 13 Odjeljak 16. pododjeljci 9. i 10. navedenog zakona glase:

„(9) Ako High Court po isteku 60 dana od uhićenja osobe prema odjeljcima 13. ili 14. ne izda nalog prema pododjeljcima (1) ili (2) ili prema odjeljku 15. pododjeljcima (1) ili (2), odnosno, ako odluči da neće izdati nalog prema pododjeljcima (1) ili (2), tada izdaje uputu središnjem državnom tijelu da o tome i o razlozima za neizdavanje, koji se navode u uputi, obavijesti pravosudno tijelo izdavanja i, ako je to potrebno, Eurojust, a središnje državno tijelo postupaju sukladno uputi.

(10) Ako High Court po isteku 90 dana od uhićenja osobe prema odjeljcima 13. ili 14. ne izda nalog prema pododjeljcima (1) ili (2) ili prema odjeljku 15. pododjeljcima (1) ili (2), odnosno, ako odluči da neće izdati nalog prema pododjeljcima (1) ili (2), tada izdaje uputu središnjem državnom tijelu da o tome i o razlozima za neizdavanje, koji se navode u uputi, obavijesti pravosudno tijelo izdavanja i, ako je to potrebno, Eurojust, a središnje državno tijelo postupaju sukladno uputi.“

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 14 Dana 17. prosinca 2012., Magistrates' Courts in Dungannon je protiv osobe tražene u glavnom postupku izdao europski uhidbeni nalog, u okviru kaznenog postupka pokrenutog protiv nje zbog akata počinjenih u Ujedinjenoj Kraljevini 31. svibnja 1998., koji se mogu kvalificirati kao ubojstvo i posjedovanje vatrenog oružja s namjerom ugrožavanja života.
- 15 High Court je 7. siječnja 2013. supotpisao taj europski uhidbeni nalog kako bi An Garda Síochána (državna policija) mogla privesti F. Lanigana.
- 16 F. Lanigan je 16. siječnja 2013. na temelju navedenog europskog uhidbenog naloga priveden i doveden pred High Court. Tada je obavijestio taj sud da ne pristaje na predaju pravosudnim tijelima Ujedinjene Kraljevine, te je pritvoren do donošenja odluke o njegovoj predaji spomenutim tijelima.
- 17 High Court je – nakon niza odgoda, osobito zbog postupovnih pitanja opisanih u zahtjevu za prethodnu odluku – 30. lipnja 2014. započeo s ispitivanjem slučaja F. Lanigana. Osoba tražena u glavnom postupku je potom iznijela nove argumente koji se protive, prema njezinu mišljenju, njezinoj predaji tijelima Ujedinjene Kraljevine. Ocjena utemeljenosti tih argumenata je osobito opravdala slanje zahtjeva za dodatne podatke navedenim tijelima kako bi se ocijenila uvjerljivost tvrdnji F. Lanigana prema kojima je njegova predaja tim tijelima mogla ugroziti njegov život.

- 18 Nakon primitka traženih informacija, 8. prosinca 2014., F. Lanigan je 15. prosinca 2014. predao zahtjev za puštanje na slobodu uz jamčevinu. High Court je usvojio taj zahtjev te je dakle odobrio njegovo puštanje na slobodu uz jamčevinu, uvjetujući to puštanje na slobodu poštovanjem određenih uvjeta. Međutim, budući da ti uvjeti nisu bili ispunjeni, F. Lanigan je ostao u pritvoru.
- 19 Nadalje, F. Lanigan je također, na raspravi od 15. prosinca 2014., pred High Courtom ustvrdio da zahtjev za predaju treba odbiti zbog prekoračenja rokova iz Okvirne odluke.
- 20 U tim je okolnostima High Court odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Koji je učinak nepridržavanja rokova propisanih člankom 17. Okvirne odluke, u vezi s odredbama njezinog članka 15.?
2. Ima li zbog nepridržavanja rokova propisanih člankom 17. Okvirne odluke pojedinac koji se nalazi u pritvoru i dok čeka odluku o svojoj predaji prava u razdoblju koje prelazi te rokove?“

Hitni postupak

- 21 High Court je zahtijevao da se o ovom zahtjevu za prethodnu odluku odlučuje u hitnom postupku predviđenom člankom 107. Poslovnika Suda.
- 22 Sud koji je uputio zahtjev obrazložio je taj zahtjev time što je osoba tražena u glavnom postupku u pritvoru od 16. siječnja 2013. radi izvršenja europskog uhiđenog naloga koji je protiv nje izdan.
- 23 U tom pogledu valja istaknuti, kao prvo, da se ovaj zahtjev za prethodnu odluku odnosi na tumačenje Okvirne odluke, koja potpada u područje iz glave V. trećeg dijela UFEU-a, koja se odnosi na područje slobode, sigurnosti i pravde. Stoga se o njemu može odlučivati u hitnom prethodnom postupku.
- 24 Kao drugo, važno je utvrditi da je F. Lanigan u ovom trenutku lišen slobode, te da njegovo zadržavanje u pritvoru ovisi o rješavanju glavnog postupka.
- 25 U tim je uvjetima četvrto vijeće Suda 28. svibnja 2015. odlučilo – na prijedlog suca izvjestitelja i nakon saslušanja nezavisnog odvjetnika – uvažiti zahtjev suda koji je uputio zahtjev da se o ovom zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom postupku, kao i predmet uputiti Sudu kako bi bio dodijeljen velikom vijeću.

O prethodnim pitanjima

- 26 Svojim prethodnim pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 12., članak 15. stavak 1. i članak 17. Okvirne odluke tumačiti na način da se protive tome da – nakon isteka rokova utvrđenih u navedenom članku 17. – pravosudno tijelo izvršenja, s jedne strane, donese odluku o izvršenju europskog uhiđenog naloga i, s druge strane, da zadrži traženu osobu iako ukupno razdoblje njezina zadržavanja premašuje te rokove.
- 27 Uvodno valja podsjetiti da Okvirna odluka – kako to osobito proizlazi iz njezina članka 1. stavaka 1. i 2., kao i iz njezinih uvodnih izjava 5. i 7. – za cilj ima zamjenjivanje sustava multilateralnog izručivanja osoba između država članica sustavom predaje osuđenih ili osumnjičenih osoba u svrhe izvršenja kaznenih presuda ili kaznenog progona između pravosudnih tijela, koji se temelji na načelu uzajamnog priznavanja (presude Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, t. 36., i F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, t. 34.).

- 28 Na taj način Okvirna odluka nastoji – uvođenjem novog, pojednostavljenog i učinkovitijeg sustava predaje osuđenih osoba ili osoba osumnjičenih da su povrijedile kazneni zakon – olakšati i ubrzati pravosudnu suradnju u svrhu pridonošenja ostvarenju cilja dodijeljenog Uniji, da postane područje slobode, sigurnosti i pravde, zasnivajući se pri tome na visokoj razini povjerenja koja mora postojati između država članica (presude Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, t. 37., i F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, t. 35.).
- 29 Taj je cilj ubrzavanja pravosudne suradnje prisutan u više aspekata Okvirne odluke, a osobito kada je riječ o postupanju s rokovima donošenja odluka koje se odnose na europski uhidbeni nalog (presuda F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, t. 58.).
- 30 U tom je pogledu važno istaknuti da članak 15. stavak 1. Okvirne odluke općenito predviđa da pravosudno tijelo izvršenja odlučuje o predaji tražene osobe „u rokovima i pod uvjetima utvrđenima ovom Okvirnom odlukom“.
- 31 Što se konkretno tiče donošenja odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga, članak 17. stavak 1. Okvirne odluke predviđa da se taj nalog „obrađuje i izvršava kao žurni predmet“. Stavci 2. i 3. navedenog članka utvrđuju precizne rokove za donošenje pravomoćne odluke o izvršenju takvog naloga, dok stavak 4. omogućava produljenje tih rokova u kojima se navedena odluka mora donijeti.
- 32 Iz prakse Suda proizlazi da se članke 15. i 17. Okvirne odluke mora tumačiti kao da zahtijevaju da se pravomoćna odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga načelno mora donijeti u navedenim rokovima, kojih je važnost, osim toga, istaknuta i u većem broju odredaba Okvirne odluke (vidjeti u tom smislu presudu F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, t. 62. i 64.).
- 33 Iz prethodno navedenoga proizlazi da je država članica izvršenja dužna poštovati rokove iz navedenog članka 17. Stoga je za odgovor na postavljena pitanja nužno ocijeniti ostaje li moguće donijeti odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga, s jedne strane, i zadržati traženu osobu na osnovi tog naloga, s druge strane, ako navedena država nije ispoštovala obvezu donošenja pravomoćne odluke o izvršenju tog uhidbenog naloga u dodijeljenim rokovima.

Donošenje odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga

- 34 Iako članak 15. stavak 1. Okvirne odluke jasno predviđa da pravosudno tijelo izvršenja odlučuje u rokovima utvrđenima Okvirnom odlukom o tome treba li osoba biti predana, tekst te odredbe ne dostaje da bi se utvrdilo treba li se s izvršenjem europskog uhidbenog naloga nastaviti i nakon isteka tih rokova i, osobito, je li pravosudno tijelo izvršenja dužno donijeti odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga nakon isteka rokova iz članka 17. Okvirne odluke.
- 35 U tom pogledu valja podsjetiti da, sukladno ustaljenoj praksi Suda, pri tumačenju odredbe prava Unije, u obzir treba uzeti ne samo njezin tekst, nego i kontekst u kojem se nalazi te ciljeve propisa kojih je ona dio (presude Maatschap L. A. en D. A. B. Langestraat en P. Langestraat-Troost, C-11/12, EU:C:2012:808, t. 27., i Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, t. 34., te navedena sudska praksa).
- 36 Kada je riječ o kontekstu članka 15. stavka 1. Okvirne odluke, iz ustaljene prakse Suda proizlazi da načelo uzajamnog priznavanja, koje je „kamen temeljac“ pravosudne suradnje, u skladu s člankom 1. stavkom 2. Okvirne odluke podrazumijeva da su države članice načelno obvezne izvršiti europski uhidbeni nalog. Naime, one mogu odbiti izvršiti takav nalog samo u slučajevima neizvršenja navedenima u člancima 3., 4. i 4.a Okvirne odluke, te njegovo izvršenje mogu uvjetovati isključivo uvjetima navedenima u njezinom članku 5. (vidjeti u tom smislu presude West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, t. 55.; Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, t. 38., i F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, t. 36.).

- 37 Stoga se, imajući u vidu, s jedne strane, središnji karakter obveze izvršenja europskog uhidbenog naloga u sustavu uspostavljenom Okvirnom odlukom i, s druge strane, nepostojanje u toj odluci bilo kakve izričite naznake u pogledu ograničenja vremenskog važenja te obveze, pravilo navedeno u članku 15. stavku 1. Okvirne odluke ne može tumačiti na način da implicira da nakon isteka rokova iz članka 17. Okvirne odluke pravosudno tijelo izvršenja više ne može donijeti odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga ili da država članica izvršenja više nije obvezna nastaviti s postupkom njegova izvršenja.
- 38 Ovakvo tumačenje potvrđuje i činjenica da je zakonodavac Unije izrijekom predvidio – u članku 17. stavku 7. Okvirne odluke – slučaj kada neka država članica ne može ispoštovati rokove utvrđene u istom članku 17. a da nije predvidio da pravosudno tijelo izvršenja više ne može donijeti odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga, ili da u tom slučaju obveza nastavljanja s postupkom izvršenja europskog uhidbenog naloga prestaje. Uostalom, članak 17. stavak 7. Okvirne odluke spominje nastanak jednog ili više „kašnjenja pri izvršenju“, ukazujući na taj način da je zakonodavac Unije smatrao da se – u slučaju kada navedeni rokovi nisu bili ispoštovani – izvršenje europskog uhidbenog naloga odgađa, a ne napušta.
- 39 Naposljetku, suprotno tumačenje članka 15. stavka 1. Okvirne odluke ne bi bilo u skladu s njezinim člankom 17. stavkom 5. Naime, potonja odredba određuje da pravosudno tijelo izvršenja mora, dok ne donese konačnu odluku o europskom uhidbenom nalogu, osigurati ispunjavanje materijalnih preduvjeta potrebnih za učinkovitu predaju tražene osobe, ne ograničavajući vremenski tu obvezu i, osobito, ne određujući da ona prestaje nakon isteka rokova iz članka 17. Okvirne odluke. Međutim, postojanje takve obveze u navedenom slučaju ima smisla samo ako je pravosudno tijelo izvršenja obvezno donijeti odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga i nakon isteka tih rokova.
- 40 Usto, tumačenje članka 15. stavka 1. Okvirne odluke, prema kojem pravosudno tijelo izvršenja nakon isteka navedenih rokova više nije dužno donijeti odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga, moglo bi ugroziti cilj ubrzavanja i pojednostavljenja pravosudne suradnje koji se ostvaruje Okvirnom odlukom s obzirom na to da bi moglo prisiliti državu članicu izdavateljicu da izda drugi europski uhidbeni nalog kako bi se omogućilo održavanje novog postupka predaje unutar rokova iz Okvirne odluke.
- 41 Stoga tumačenje članaka 15. i 17. Okvirne odluke prema kojem se odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga može donijeti i nakon isteka rokova utvrđenih u članku 17. – time što sprječava da se učinak europskih uhidbenih naloga oslabi i da kašnjenje u izvršenju tih naloga ne dovede do složenijih postupaka – samo olakšava predaju traženih osoba, sukladno načelu uzajamnog priznavanja iz članka 1. stavka 2. Okvirne odluke, koje je temeljno pravilo uvedeno Okvirnom odlukom (vidjeti *per analogiam* presude Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, t. 59., i West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, t. 62.). Usto, suprotno bi tumačenje članaka 15. i 17. Okvirne odluke moglo potaknuti praksu odugovlačenja, s ciljem sprječavanja izvršenja europskih uhidbenih naloga.
- 42 Iz prethodno navedenoga proizlazi da jednostavna činjenica isteka rokova iz članka 17. Okvirne odluke ne može osloboditi državu članicu izvršenja obveze nastavljanja s postupkom izvršenja europskog uhidbenog naloga i donošenja odluke o njegovu izvršenju.

Zadržavanje tražene osobe

- 43 U skladu s člankom 12. Okvirne odluke, pravosudno tijelo izvršenja odlučuje hoće li zadržati osobu uhićenu na osnovi europskog uhidbenog naloga, u skladu s pravom države članice izvršenja. Taj članak precizira i da uhićena osoba u svakom trenutku može biti privremeno puštena na slobodu u skladu s pravom države članice izvršenja, pod uvjetom da nadležno tijelo te države poduzme sve mjere koje smatra nužnima kako bi spriječilo njezin bijeg.

- 44 Mora se utvrditi da taj članak općenito ne predviđa da bi zadržavanje tražene osobe bilo zamislivo isključivo unutar preciznih vremenskih granica, niti, posebice, da ono ne bi bilo moguće nakon isteka rokova iz članka 17. Okvirne odluke.
- 45 Također, iako članak 12. Okvirne odluke pod određenim uvjetima priznaje mogućnost privremenog puštanja osobe uhićene na temelju europskog uhidbenog naloga na slobodu, on ne određuje da – nakon isteka rokova iz članka 17. Okvirne odluke – pravosudno tijelo izvršenja mora navedenu osobu pustiti na slobodu privremeno ili, *a fortiori*, jednostavno pustiti na slobodu bez ograničenja.
- 46 U tom pogledu valja naglasiti da nijedna druga odredba Okvirne odluke ne predviđa obveze takve vrste.
- 47 Članak 17. Okvirne odluke posebice – suprotno članku 23. stavku 5. Okvirne odluke koji predviđa da se po isteku rokova za predaju tražene osobe nakon donošenja odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga ta osoba pušta na slobodu ako se još nalazi u pritvoru – ne dovodi u vezu puštanje na slobodu navedene osobe i istek rokova za donošenje navedene odluke.
- 48 U tom pogledu valja istaknuti da članak 17. Okvirne odluke u svojim stavcima 2. i 3. predviđa da bi odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga „trebala biti donesena“ u navedenim rokovima, i u svojem stavku 4. da ti rokovi „mogu biti produženi“, dok članak 23. stavak 5. Okvirne odluke izričitije određuje da se tražena osoba „pušta na slobodu“ ako se po isteku rokova iz tog članka još nalazi u pritvoru.
- 49 Kada je riječ o toj razlici između posljedica koje je zakonodavac Unije predvidio kod isteka rokova utvrđenih u člancima 17. odnosno 23. Okvirne odluke, moguće je opaziti da je prijedlog Komisije koji je doveo do donošenja Okvirne odluke [COM(2001) 522 *final*] suprotno tome predviđao da se traženu osobu obavezno mora pustiti na slobodu i po isteku rokova za donošenje odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga kao i po isteku rokova za predaju.
- 50 Nadalje, budući da iz razmatranja iz točaka 34. do 42. ove presude proizlazi da se postupak izvršenja europskog uhidbenog naloga mora nastaviti i nakon isteka rokova iz članka 17. Okvirne odluke, opća i bezuvjetna obveza privremenog puštanja na slobodu ili, *a fortiori*, jednostavnog puštanja na slobodu bez ograničenja navedene osobe nakon isteka navedenih rokova, ili ako ukupno trajanje pritvora tražene osobe premašuje navedene rokove, mogla bi ograničiti učinkovitost sustava predaje uvedenog Okvirnom odlukom i, posljedično, spriječiti ostvarenje ciljeva koji se Okvirnom odlukom nastoje ostvariti.
- 51 Naposljetku, valja istaknuti da članak 26. stavak 1. Okvirne odluke predviđa da država članica koja izdaje uhidbeni nalog oduzima ukupno vrijeme zadržavanja na temelju izvršenja europskog uhidbenog naloga od ukupnog vremena oduzimanja slobode koje u njoj mora biti izvršeno, osiguravajući na taj način da se cjelokupno razdoblje zadržavanja, čak i ako ono proizlazi iz eventualnog zadržavanja nakon isteka rokova iz članka 17. Okvirne odluke, valjano uzme u obzir u slučaju izvršenja kazne oduzimanja slobode u državi članici izdavateljici.
- 52 Iz navedenoga slijedi da članak 12. Okvirne odluke, u vezi s njezinim člankom 17., treba tumačiti na način da se načelno ne protivi tome da pravosudno tijelo izvršenja zadrži traženu osobu, u skladu s pravom države članice izvršenja, nakon isteka rokova iz članka 17. Okvirne odluke, čak i ako ukupno razdoblje zadržavanja te osobe premašuje navedene rokove.
- 53 Međutim, članak 1. stavak 3. Okvirne odluke izrijekom navodi da ona ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji, a izraženih u Povelji Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), koja se usto odnosi na sve države članice, među ostalim i na državu članicu izdavateljicu i na državu članicu izvršenja (vidjeti u tom smislu presudu F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, t. 40. i 41.).

- 54 Stoga članak 12. Okvirne odluke treba tumačiti u skladu s člankom 6. Povelje, koji određuje da svatko ima pravo na slobodu i osobnu sigurnost.
- 55 U tom je pogledu važno podsjetiti da članak 52. stavak 1. Povelje dopušta da se ostvarivanje prava kakva su ona iz njezina članka 6. može podvrgnuti ograničenjima ako su ta ograničenja predviđena zakonom, ako poštuju bit tih prava i sloboda, te ako su – u skladu s načelom proporcionalnosti – potrebna i ako doista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba (vidjeti u tom smislu presudu Volker und Markus Schecke i Eifert, C-92/09 i, EU:C:2010:662, t. 50.).
- 56 Usto, iz članka 52. stavka 3. Povelje proizlazi da su, u onoj mjeri u kojoj ona sadržava prava koja odgovaraju pravima zajamčenima Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, značenje i opseg primjene tih prava jednaki onima iz spomenute Konvencije. Članak 53. Povelje u tom smislu navodi još i to da se nijedna njezina odredba ne smije tumačiti kao ograničavanje ili nepovoljno utjecanje na ljudska prava koja priznaje, osobito, EKLJP (presuda Volker und Markus Schecke i Eifert, C-92/09 i, EU:C:2010:662, t. 51.).
- 57 Iz prakse Europskog suda za ljudska prava u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom (f) EKLJP-a, koji se odnosi na postupak izručenja, proizlazi da samo vođenje takvog postupka opravdava uskraćivanje slobode na temelju tog članka i da, shodno tome, ako se postupak ne vodi uz dužnu pažnju, pritvor prestaje biti opravdan (vidjeti osobito presude ESLJP-a Quinn protiv Francuske, 22. ožujka 1995., serija A br. 311, § 48., i Gallardo Sanchez protiv Italije, br. 11620/07, 24. ožujka 2015., § 40., ESLJP-2015.).
- 58 Stoga će, s obzirom na to da izdavanje europskog uhidbenog naloga ne bi samo po sebi moglo opravdati zadržavanje tražene osobe tijekom razdoblja čije ukupno trajanje prekoračuje vrijeme potrebno za izvršenje tog naloga, pravosudno tijelo izvršenja moći odlučiti o zadržavanju te osobe u pritvoru, u skladu s člankom 6. Povelje, samo ako je postupak izvršenja europskog uhidbenog naloga vođen s dovoljnom razinom pažnje i, u skladu s time, ako trajanje zadržavanja nije pretjerano.
- 59 Pravosudno tijelo izvršenja – kako bi se uvjerilo da je tome uistinu tako – mora konkretno provjeriti predmetnu situaciju, vodeći računa o svim relevantnim elementima, kako bi ocijenilo opravdanost trajanja postupka, osobito eventualnu pasivnost tijela dotičnih država članica i, ovisno o okolnostima, doprinos tražene osobe tom trajanju. U obzir treba uzeti i kaznu koja protiv tražene osobe može biti izrečena u vezi s činjenicama kojima se opravdalo izdavanje europskog uhidbenog naloga protiv nje, ili koja je protiv nje već izrečena, kao i postojanje rizika od bijega.
- 60 U tom je kontekstu također relevantna okolnost da je tražena osoba zadržana u razdoblju čije ukupno trajanje uvelike premašuje rokove iz članka 17. Okvirne odluke, s obzirom na to da su ti rokovi u načelu dovoljni – osobito u svjetlu ključne uloge načela uzajamnog priznavanja u sustavu uvedenom Okvirnom odlukom – da pravosudno tijelo izvršenja provede kontrole koje prethode izvršenju europskog uhidbenog naloga te donese odluku o njegovu izvršenju.
- 61 U svakom slučaju, ako pravosudno tijelo izvršenja nakon kontrole opisane u točkama 58. do 60. ove presude zaključi da mora okončati zadržavanje tražene osobe, tada je dužno – u skladu s člankom 12. i člankom 17. stavkom 5. Okvirne odluke – privremeno puštanje na slobodu te osobe popratiti svakom mjerom koju smatra nužnom radi sprječavanja njezina bijega, kao i osigurati ispunjavanje materijalnih preduvjeta potrebnih za učinkovitu predaju tražene osobe sve dok se ne donese konačna odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga.
- 62 Imajući sve prethodno navedeno u vidu, na postavljena pitanja valja odgovoriti, kao prvo, da članak 15. stavak 1. i članak 17. Okvirne odluke treba tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja ostaje u obvezi donijeti odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga i nakon isteka rokova utvrđenih u navedenom članku 17.

- 63 Kao drugo, članak 12. Okvirne odluke, u vezi s njezinim člankom 17. i u svjetlu članka 6. Povelje, treba tumačiti na način da se u navedenom slučaju ne protivi zadržavanju tražene osobe, u skladu s pravom države članice izvršenja, čak i ako ukupno trajanje razdoblja zadržavanja te osobe premašuje navedene rokove, pod uvjetom da to trajanje nije pretjerano s obzirom na obilježja postupka u predmetu iz glavnog postupka, što je dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev. Ako pravosudno tijelo izvršenja odluči okončati zadržavanje tražene osobe, tada je dužno njezino privremeno puštanje na slobodu popratiti svakom mjerom koju smatra nužnom radi sprječavanja njezina bijega, kao i osigurati ispunjavanje materijalnih preduvjeta potrebnih za učinkovitu predaju tražene osobe sve dok se ne donese konačna odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga.

Troškovi

- 64 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

Članak 15. stavak 1. i članak 17. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009., treba tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja ostaje u obvezi donijeti odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga i nakon isteka rokova utvrđenih u navedenom članku 17.

Članak 12. navedene Okvirne odluke, u vezi s njezinim člankom 17. u svjetlu članka 6. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, treba tumačiti na način da se u navedenom slučaju ne protivi zadržavanju tražene osobe, u skladu s pravom države članice izvršenja, čak i ako ukupno trajanje razdoblja zadržavanja te osobe premašuje navedene rokove, pod uvjetom da to trajanje nije pretjerano s obzirom na obilježja postupka u predmetu iz glavnog postupka, što je dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev. Ako pravosudno tijelo izvršenja odluči okončati zadržavanje tražene osobe, tada je dužno njezino privremeno puštanje na slobodu popratiti svakom mjerom koju smatra nužnom radi sprječavanja njezina bijega, kao i osigurati ispunjavanje materijalnih preduvjeta potrebnih za učinkovitu predaju tražene osobe sve dok se ne donese konačna odluka o izvršenju europskog uhidbenog naloga.

Potpisi